

Wacław Jastrzębowski

1900-1964

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1923 r., powstaniec warszawski, kawaler Orderu Virtuti Militari, wybitny ekonomista.

Urodził się 26 września 1900 r. w Radomiu (rodzice Szczęsny i Maria). W 1920 r. zdał egzaminy do Szkoły Morskiej w Tczewie. Ale że wojenny front był coraz bliżej, niemal wszyscy nowo przyjęci uczniowie zgłosili się ochotniczo do Marynarki Wojennej, by walczyć z bolszewikami. Po „pierwszej rekruckiej obróbce”¹ w Toruniu, rozkazem dowództwa zostali przydzieleni na placówkę Hel. Pobyt tam trwał do 18 października 1920 r. Gdy w 1921 r. został zakupiony szkolny żaglowiec „Lwów”, Wacław Jastrzębowski był jednym z dwóch uczniów, którzy dostąpili zaszczytu podniesienia na nim po raz pierwszy polskiej bandery.

W 1923 r. ukończył Wydział Nawigacyjny, po czym podjął studia w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie.

„W Państwowym Instytucie Eksportowym w Warszawie często spotykaliśmy się z Wacławem Jastrzębowskiem, który był

moim kolegą ze Szkoły Morskiej i również ukończył WSH. Był to wybitnie inteligentny człowiek i lubował się w stwarzaniu kłopotliwych sytuacji różnym ludziom i instytucjom. Był też enfant terrible Instytutu. Lubiałem z nim dyskutować na tematy morskie i ogólnogospodarcze, bo zawsze ukazywał jakieś specyficzne aspekty zagadnień”² – wspominał Wincenty Bartosiak.

Wacław Jastrzębowski „w latach 1925-1939 działał kolejno w Państwowym Instytucie Eksportowym (od 1933 r. do 1939 r. był redaktorem „Informatora Eksportowego”) oraz w Komisji Obrotu Towarowego, od 1925 r. był urzędnikiem w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, a od 1936 r. dyrektorem Biura Ekonomicznego w zarządzie m. st. Warszawy. Był członkiem Klubu Gospodarki Narodowej”³, który powstał w 1931 r.

Podczas wojny walczył w wojsku polskim we Francji. Ranny na froncie lotaryńskim i wzięty do niewoli, w 1940 r. powrócił do Warszawy. Przez trzy lata formalnie pracował w Biurze Planu Regionalnego m. st. Warszawy. Równocześnie zaangażował się w działalność konspiracyjną w szeregach Armii Krajowej.

W Powstaniu Warszawskim (pseudonim „Aspira”) był dowódcą plutonu 1105 Kolumny Motorowej „Wydra” w VIII zgrupowaniu „Krybar”. Po upadku Powstania wyszedł z Warszawy z ludnością cywilną⁴.

W latach 1941-1943 pisał książkę pt. „Gospodarka niemiecka w Polsce 1939-1944”. W drugiej połowie 1943 r. rękopis został wysłany do Londynu – a ogłosił ją drukiem w 1946 r.

Po wojnie pracował w Narodowym Banku Polskim, Ministerstwie Żeglugi i Handlu Zagranicznego (1945-1949), był doradcą ministra do spraw polityki morskiej (1949-1950). W 1950 r. rozpoczął pracę w Instytucie Handlu Wewnętrznego. Ekonomista, docent dr

Uroczystość podniesienia po raz pierwszy polskiej bandery na „Lwowie”: Wacław Jastrzębowski (z lewej) i Witold Piwowarczyk

1 Kazimierz Orthwein, *Fragmenty autobiografii*, [w:] *Na morze po chleb i przygodę*, Warszawa 1972, s. 369.

2 Wincenty Bartosiak, *Od Repek do Miami Beach*, [w:] *Na morze po chleb i przygodę*, Warszawa 1972, s. 36.

3 Anna Jarosz-Nojszewska, *Józef Krzyczkowski i Zespół Społeczno-Narodowy*, „Gospodarka Narodowa” 2011, z. 11/12, s. 142.

4 <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/waclaw-jastrzebowski,18421.html>

Fot. Muzeum Powstania Warszawskiego

Powstanie Warszawskie, ogród Konserwatorium Warszawskiego na Okólniku, dowódca Kolumny Motorowej „Wydra” ppor. „Aspira” (Wacław Jastrzębowski z lewej) prezentuje kpt. Cyprianowi Odorkiewiczowi „Krybarowi” opaskę zdjętą zabitemu SS-manowi z dywizji Wiking.

nauk ekonomicznych, autor licznych prac z dziedziny handlu, był inicjatorem, twórcą i redaktorem naczelnym pisma „Handel Wewnętrzny”, redaktorem dwutomowej „Encyklopedii Handlowej” (1961-1964), działaczem i członkiem warszawskich władz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego⁵.

Odnaczony został m.in. Orderem Virtuti Militari V klasy, Krzyżem Walecznych, Croix de Guerre, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotą Odznaką PTE⁶.

Zmarł 22 grudnia 1964 r. Pochowany jest na Cmentarzu Komunalnym na Powązkach (ob. Cmentarz Wojskowy).

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; *Na morze po chleb i przygodę*, Warszawa 1972; „Gospodarka Narodowa” 2011, z. 11/12; <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/waclaw-jastrzebowski,18421.html>

⁵ Anna Jarosz-Nojszewska, op. cit.

⁶ <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/...op.cit>.